

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 709)
miljøministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	30. januar 2001

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Miljø- og Energiministeriets notat om forslag til Rådets direktiv om vurdering af bestemte planers og programmers virkning på miljøet, KOM (99) 73 endelig udgave.

MILJØstyrelsen 24. januar 2001

MEM 334 MST

Internationalt 1034-0044

HWU/5 LPA/EJJ/6

Notat til Folketingets Europa udvalg

Om forslag til Rådets direktiv om vurdering af bestemte planers og programmers virkning på miljøet

KOM (99) 73 endelig udgave.

Genoptryk (nyt markeret)

Rådet modtog den 26. marts 1997 forslag fra Kommissionen til direktiv om vurdering af bestemte planers og programmers virkning på miljøet. Forslaget har hjemmel i artikel 175, stk.1. i TEF (tidligere artikel 130 S, stk. 1) og skal derfor behandles efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF (tidligere samarbejdsproceduren i artikel 189C).

Europa-Parlamentet har afgivet udtalelse om forslaget efter 1. læsning den 20. oktober 1998.

Kommissionen har herefter den 19. februar 1999 fremsendt et revideret forslag til Rådet (KOM(99)73 endelig udgave).

Grundnotatet om det oprindelige forslag (KOM(96) 511 endelig udgave) er fremsendt til Folketingets Europaudvalg den 12 november 1997, den 3. juni 1999.

Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 10. december 1999, forud for rådsmøde (miljø) den 13. december 1999.

Rådet havde en orienterende drøftelse af direktivforslaget på Rådsmødet (miljø) den 24-25 juni 1999.

Rådet opnåede enighed om den fælles holdning på rådsmødet den 13. december 1999 og vedtog sin fælles holdning den 30. marts 2000.

Europaparlamentet vedtog ved 2. læsning den 6. september 2000, 17 ændringsforslag til Rådets fælles holdning.

Der afholdes trepartsmøde den 24. januar 2001, og der er indkaldt til forligsudvalgsmøde den 30. januar 2001. Der foreligger endnu ikke nogen forligstekst, men Danmark forventer, at forliget ligger indenfor det eksisterende mandat. Regeringen agter at tiltræde forslaget.

AKTUELT NOTAT til Folketingets Europaudvalg

Om forslag til Rådets direktiv om vurdering af bestemte planers og programmers virkning på miljøet

KOM (99) 73 endelig udgave.

Genoptryk (nyt markeret)

1. Status

Rådet modtog den 26. marts 1997 forslag fra Kommissionen til direktiv om vurdering af bestemte planers og programmers virkning på miljøet. Forslaget har hjemmel i artikel 175, stk.1. i TEF (tidligere artikel 130 S, stk. 1) og skal derfor behandles efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF (tidligere samarbejdsproceduren i artikel 189C).

Europa-Parlamentet har afgivet udtalelse om forslaget efter 1. læsning den 20. oktober 1998.

Kommissionen har herefter den 19. februar 1999 fremsendt et revideret forslag til Rådet (KOM(99)73 endelig udgave).

Grundnotatet om det oprindelige forslag (KOM(96) 511 endelig udgave) er fremsendt til Folketingets Europaudvalg den 12 november 1997, den 3. juni 1999, og senest 10 december 1999, forud for rådsmødet (miljø) den 13. december 1999.

Rådet havde en orienterende drøftelse af direktivforslaget på Rådsmødet (miljø) den 24-25 juni 1999.

Rådet opnåede enighed om den fælles holdning på rådsmødet den 13. december 1999 og vedtog sin fælles holdning den 30. marts 2000.

Europaparlamentet vedtog ved 2. læsning den 6. september 2000, 17 ændringsforslag til Rådets fælles holdning.

Der afholdes trepartsmøde den 24. januar 2001, og der er indkaldt til forligsudvalgsmøde den 30. januar 2001.

2. Formål og indhold

2.1. Kommissionens forslag

Direktivets overordnede formål er at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau og fremskridt i retning af bæredygtig udvikling ved sikring af, at der gennemføres en miljøvurdering af bestemte planer og programmer, der måtte få virkninger for miljøet.

Det foreslås således at udvide miljøvurderingsordningen til også at omfatte bestemte planer og programmer som supplement til VVM-direktivet (85/337/EØF ændret ved Rådskdirektiv 97/11/EF), der kun omfatter projekter. Det foreslås, at direktivet kun skal gælde for planer og programmer, som udarbejdes og vedtages af en offentlig myndighed eller ved hjælp af en retsakt med det formål at fastlægge rammerne eller retningslinjer for fremtidige anlægstilladelser for projekter inden for områder såsom transport, energi, affaldsforvaltning, vandressourceforvaltning, industri, telekommunikation og turisme, fysisk planlægning og arealanvendelse.

Forslaget forudsætter, at kravene i direktivforslaget integreres i medlemsstaternes gældende procedurer eller fastlægges i procedurer, som indføres for at efterkomme direktivet. Miljøvurderingen af planer og programmer skal gennemføres, før den ansvarlige myndigheds vedtagelse eller forelæggelse efter lovgivningsproceduren.

Den ansvarlige myndighed skal udarbejde en miljøredegørelse med

"Oplysning om følgende emner:

- a. planens eller programmets indhold og hovedformål,
- b. en beskrivelse af "nulløsningen" og rimelige alternativer (såsom alternative udviklingsstrategier eller alternativ lokalisering), herunder overvejede ændringer eller afbødende foranstaltninger, til at opnå planen eller programmets mål,
- c. miljøforholdene i områder, der måtte blive væsentligt berørt af planen eller programmet og de rimelige alternativer, herunder navnlig dem, som vedrører områder af særlig miljøværdi, såsom områder udpeget i medfør af direktiv 79/409/EØF (om beskyttelse af vilde fugle) og 92/43/EØF (om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter), eller opfylder de vilkår, som stilles af disse direktiver,
- d. de miljøbeskyttelsesmål, der er fastlagt på internationalt plan, fællesskabsplan eller nationalt (herunder mål fastlagt i andre planer og programmer inden for samme planhierarki), som er relevante for planen eller programmet, og hvorledes der under udarbejdelsen er taget hensyn til disse mål eller enhver anden miljømæssig overvejelse,
- e. eventuelle eksisterende problemer, der er relevante for planen eller programmet og rimelige alternativer hertil,
- f. de sandsynlige væsentlige miljøvirkninger ved gennemførelsen af planen eller programmet, og de rimelige alternativer, også virkningerne for de under c) nævnte områder, herunder de sekundære, kumulative, synergistiske, kort-, mellem- og langsigtede, vedvarende eller midlertidige positive og negative virkninger,
- g. påtænkte foranstaltninger for at undgå, begrænse og så langt som muligt opveje eventuelle væsentlige negative virkninger for miljøet ved gennemførelsen af planen eller programmet,
- h. eventuelle vanskeligheder (såsom tekniske mangler eller mangel på knowhow) opstået under indsamlingen af de krævede oplysninger,

ha) en redegørelse for gennemførelsen af vurderingen og grundene til ikke at vedtage overvejede alternative løsninger,

hb) et ikke teknisk resume over de oplysninger, der blev givet under ovenanførte punkter.

Fodnote til bilaget

Alle relevante og aktuelle oplysninger om miljøvirkningerne af planer og programmer, der er opnået i andre faser af beslutningsforløbet eller gennem anden fællesskabsmiljølovgivning, kan anvendes til eller udgøre en del af de oplysninger, der kræves i henhold til bilaget."

Udkast til planen eller programmet samt miljøredegørelsen skal stilles til rådighed for berørte miljømyndigheder og offentlighed, som skal have lejlighed til inden for en passende tidsfrist, at udtale sig, inden planen eller programmet vedtages eller forelægges efter lovgivningsproceduren.

Hvis gennemførelsen af en plan eller et program kan påvirke miljøet væsentligt i en anden medlemsstat, skal udkast til planen eller programmet samt den pågældende miljøredegørelse sendes til høring i denne medlemsstat.

Det foreslås, at mindre ændringer af eksisterende planer og programmer kun kræver miljøvurdering, når sådanne ændringer måtte få væsentlige negative miljøpåvirkninger. Endvidere kræver planer eller programmer, der foreskriver en særlig anvendelse af mindre arealer på lokalt plan, kun miljøvurdering, når sådanne ændringer måtte få væsentlige negative miljøvirkninger. Dog skal de ansvarlige myndigheder i disse tilfælde offentliggøre en redegørelse for, hvorfor planen eller programmet blev undtaget herfor.

Miljøvurderingen er gennemført efter nærværende direktiv berører ikke eventuelle krav efter VVM-direktivet. Direktivet gælder ikke for de forvaltningsplaner, der er specielt udarbejdet for særlige bevaringsområder og vedtaget i medfør af artikel 6, stk. 1, i Rådets direktiv 92/43/EØF (om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter). Direktivet har ikke til hensigt at blande sig i de lovgivningsprocedurer, der gælder for vedtagelse af planer og programmer. Forslaget begrænser sig derfor til den forberedende førlovgivningsfase, som slutter, når en plan eller et programudkast forelægges et lovgivende organ.

I følge Kommissionen er den fastsatte procedure en mindsteprocedure, som fremhæver de strategiske miljøvurderingers fordele for erhvervslivet, idet der gives en mere konsekvent ramme at arbejde indenfor.

2.2 Europa-Parlamentets udtalelse efter 1. læsning

Europa-Parlamentet har den 20. oktober 1998 med forbehold af sine ændringer godkendt Kommissionens oprindelige forslag og har opfordret Rådet til at optage Parlamentets ændringer i den fælles holdning, som det fastlægger i henhold til EF-traktatens artikel 251.

Europa-Parlamentet er fremkommet med 29 ændringsforslag til det oprindelige forslag, heraf 14 ændringer til direktivets artikler og bilag.

1. Foreslår at indføre behovet for fremskridt i retning af bæredygtig udvikling i direktivets formål.
2. Foreslår en tilføjelse i definition af forslagets omfang til at omfatte planer og programmer for fysisk planlægning, som berører land- og havmiljøet. Desuden foreslås indarbejdet, at planer, der fastlægger en generel eller sektorbaseret ramme for efterfølgende arealanvendelser, resourceanvendelser eller anlægstilladelser, som direkte berør eller indirekte berør den fremtidige gennemførelse af projekter, som er omfattet af direktiv 85/337/EØF. Desuden ønskes som eksempler på hvilke planer og programmer, der er omfattet, også nævnt inden for landbrug, skovbrug, fiskeri, og fritidsaktiviteter. Desuden ønskes onshore og offshore nævnt i forbindelse med udvinding af mineralske. dertil kommer et forslag på definition af en miljøredegørelse.
3. Foreslår, at udvide forslagets anvendelsesområde til at omfatte alle slags planer og programmer på forskellige områder uden at forbinde det med de supplerende krav i den nuværende artikel 2 i forslaget (forslagets omfang og definitioner).
4. Foreslår, at der skal offentliggøres en redegørelse, hvis mindre ændringer af eksisterende planer og programmer, samt planer og programmer, der foreskriver en særlig anvendelse af mindre arealer på lokalt plan, undtages for miljøvurdering.
5. Foreslår, at kravene i forslaget ikke finder anvendelse på ordninger, hvor kravene om VVM for projekter i direktiv 85/337/EØF finder anvendelse på planlægningsniveauet.
6. Foreslår at gennemføre specifikke undersøgelser vedrørende risikoen for oversvømmelser.
7. Foreslår en præcisering af hvad en miljøvurdering skal indeholde, herunder en præcisering af forslagernes negative og positive virkninger, vigtigste alternative løsninger samt alle overvejelser om ændringer eller afbødende foranstaltninger. Desuden foreslås, at de nationale myndigheder er ansvarlige for at sikre korrekt gennemførelse af miljøbeskyttelsesforanstaltningerne i planer og programmer, hvor rækkevidden g&a ring;r ud over en regions grænser.
8. Foreslår passende tidsfrister til at begrænse høringsproceduren til et rimeligt tidsrum og tillade tilstrækkelig tid til høringen for offentligheden, for projektudførere og for de berørte miljømyndigheder. Desuden foreslås, at den offentlighed, der er direkte eller indirekte berørt af en plan eller et program, udpeges af medlemsstaterne, således at den kan høres om udkastet til plan eller program samt miljø& oslash;redegørelsen.
9. Foreslår vedrørende grænseoverskridende høring, at indføre nogle terminologiske ændringer, en udvidelse af ansvarsområdet med hensyn til medtagelse af andre stater end medlemsstaterne samt en eksplicit angivelse af "offentligheden" i artikel 7, stk. 1.
10. Foreslår at indsætte en henvisning til det ændrede direktiv 97/11/EF. ud over den allerede eksisterende til direktiv 85/337/EØF.
11. Foreslår kontrolordninger til vurdering af effektiviteten af de foranstaltninger til vurdering af virkningerne på miljøet, der indgår i sådanne planer og programmer.
12. Foreslår at indføre en hurtigere afrapporteringsproces af virkningen af direktivet.
13. Foreslår ny frist for gennemførelsen af direktivet og en dato for meddelelse af en liste over planer og programmer, som medlemsstaterne skal meddele Kommissionen.
14. Foreslår, at også en beskrivelse af nulløsningen og rimelige alternativer, de sekundære, kumulative, synergistiske, kort-, mellem- og langsigtede, vedvarende eller midlertidige positive og negative virkninger af planen og programmet og en redegørelse for, hvordan vurderingen blev gennemført, medtages i bilaget.

2.3 Kommissionens endelige forslag

Kommissionen har efter Europa-Parlamentets ændringsforslag fuldstændigt, i princippet eller delvist. Det drejer sig om forslagene 1, 2, 4, 7, 8, 12, 13 og 14.

Forskellene mellem det oprindelige og det reviderede direktivforslag er i det følgende understreget:

Behovet for fremskridt i retning af bæredygtig udvikling er blevet indarbejdet som et af direktivets formål. Det præciseres, at miljøvurderingen skal gennemføres af alle planer og programmer, som måtte få virkninger for miljøet.

Ved planer og programmer i direktivet forstås ikke længere udelukkende planer for fysisk planlægning, men planer og programmer, der fastlægger rammerne eller retningslinjerne for fremtidige anlægstilladelser for projekter med henvisning til deres beliggenhed og bl.a. art, størrelse eller driftsbetingelser og anvendelse. I forhold til tidligere taler man om områder i stedet for sektorer, når det omtales hvilke emner der skal foretages miljøkonsekvensvurdering.

De ansvarlige myndigheder skal offentliggøre en redegørelse, hvis mindre ændringer af eksisterende planer og programmer, samt planer og programmer, der foreskriver en særlig anvendelse af mindre arealer på lokalt plan, undtages for miljøvurdering.

Det er nu muligt for medlemsstaterne at udpege flere myndigheder som ansvarlig for opfyldelsen af forpligtelserne i følge direktivet og ikke kun én som i det tidligere direktiv. Hermed er der skabt mulighed for, at udpege den plan- og programformulerende myndighed som ansvarlig myndighed.

Den miljøredegørelse, der indgår i miljøvurderingen er blevet nærmere defineret, idet den skal være "en redegørelse, der indeholder de oplysninger der kræves i artikel 5 samt i bilaget."

I bilaget er foretaget følgende ændringer om hvilke oplysninger, der skal indgå i en miljøvurdering: En beskrivelse af "nulløsningen" og rimelige alternativer, de sekundære, kumulative, synergistiske, kort-, mellem- og langsigtede, vedvarende eller midlertidige positive og negative virkninger af planen og programmet . En redegørelse for, dels hvordan vurderingen blev gennemført, dels for overvejede ændringer eller afb. ødende foranstaltninger til at opnå planens eller programmets mål.

Som noget nyt er indsat en fodnote i bilaget om, at "alle relevante og aktuelle oplysninger om miljøvirkningerne af planer og programmer, der er opnået i andre faser af beslutningsforløbet eller gennem anden fællesskabslovgivning, kan anvendes til eller udgøre en del af de oplysninger, der kræves i henhold til bilaget", hvilket skulle forebygge dobbeltarbejde.

Det er præciseret, at der skal ske en høring ved beslutningen og ved offentliggørelsen af beslutningen. De berørte miljømyndigheder og/ eller organer samt den berørte offentlighed skal have lejlighed til at udtale sig inden for en passende frist, hvor der er tilstrækkelig tid til at udtale sig. Miljøvurderingen skal indgå i plan- og programmyndighedernes overvejelser, inden der træffes beslutning.

Der er foreslået en ny frist for gennemførelse af direktivet, idet dette skal ske senest to år efter dets ikrafttrædelse. Ligeledes senest efter to år efter ikrafttrædelsen skal medlemsstaterne meddele Kommissionen en liste over de typer af planer og programmer, de vil underkaste miljøvurdering i henhold til direktivet. Samtidigt skal Kommissionen offentliggøre denne liste for medlemsstaterne. Derudover skal Kommissionen udarbejde den første rapport om anvendelsen og virkningen af direktivet fem år efter dets ikrafttrædelse og derefter hvert syvende år.

2.4 Rådets fælles holdning

Rådet havde en orienterende drøftelse af punktet på Rådsmødet (miljø) den 24 -25 juni 1999. Rådet vedtog en fælles holdning på Rådsmødet (miljø) den 13. december 1999, som blev endelig fastlagt 30.marts 2000.

Den fælles holdning indebærer, at der skal ske en obligatorisk miljøkonsekvensvurdering for alle planer og programmer samt ændringer deri, som

-udarbejdes og/eller vedtages af en myndighed eller som udarbejdes af en myndighed med henblik på vedtagelse af parlament eller regering via en lovgivningsprocedure **og**

-kræves i følge love og administrative bestemmelser **og**

-forberedes inden for landbrug, skovbrug, fiskeri, energi, industri, transport, affaldshåndtering, vandforvaltning, telekommunikation, turisme, fysisk planlægning eller arealanvendelse og som fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser til projekter, der er omfattet af bilag I og II i direktiv 97/11/EF (VVM-direktivet).

Desuden skal der ske en obligatorisk miljøkonsekvensvurdering af planer og programmer, der kan påvirke Fugle- og Habitatsområder.

Undtaget er planer og programmer, der vedrører anvendelse af små arealer på lokalt niveau, med mindre disse planer må få væsentlig virkning på miljøet. I så fald vil de være omfattet af kravet om miljøkonsekvensvurdering.

For øvrige planer og programmer, der fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser til projekter, afgør medlemsstaterne om planen eller programmet kan forventes at have væsentlige virkninger på miljøet.

Dertil kommer, at følgende planer og programmer ikke er omfattet af direktivet:

- planer og programmer, der alene tjener et nationalt forsvarsmål og civilt beredskabsformål;
- finansielle og budgetmæssige planer og programmer
- planer og programmer, der er omfattet af programmeringsperioden 2000-2006 i henhold til forordning (nr. 1260/99) om strukturfonde eller under programmeringsperioderne 2000-2006 og 2000-2007 i henhold til forordning (nr. 1257/99) om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske udviklings- og garantifond for landbrugere.

Det skal bemærkes, at frivilligt udarbejdede planer heller ikke er omfattet.

Med hensyn til direktivets gennemførelse skal medlemsstaterne implementere direktivet senest 3 år efter direktivets ikrafttræden.

Der er enighed om at medlemsstaterne kan indføre en koordineret eller fælles procedure i de tilfælde, hvor der samtidigt er krav om miljøkonsekvensvurdering fra dette direktiv og anden fællesskabslovgivning for bl.a. at undgå dobbeltvurdering.

Tidsmæssigt vil en miljøkonsekvensvurdering af en plan eller et program, som fastlægger rammer for projekter, normalt blive udført før der foreligger en fyldestgørende projektbeskrivelse af et konkret projekt, der gør det muligt samtidigt at gennemføre en miljøkonsekvensvurdering af projektet.

I Danmark kan denne samtidighed dog være til stede i forbindelse med vurdering af et projekts virkning på miljøet (VVM), som udføres som led i udarbejdelsen af et regionplantillæg.

Direktivet vil således ikke medføre merarbejde i forbindelse med projekter, idet processen følger den nuværende VVM-procedure, og derved ikke medfører meromkostninger for bygherren.

Der kan dog ikke helt ses bort fra, at denne procedure kan blive adskilt i visse situationer.

Kommissionen har oplyst at Århuskonventionens definition på offentlighed er indarbejdet i teksten i forbindelse med definitionen af "offentlighed".

2.5 Europaparlamentets udtalelse ved 2. læsning med 17 ændringsforslag til Rådets fælles holdning

Europaparlamentet vedtog 6. september 2000 direktivforslaget med 17 ændringsforslag til Rådets fælles holdning.

Der foreslås (ændringsforslag 1) indført ny betragtning med en henvisning til konventionen om biologisk mangfoldighed

Der foreslås også (ændringsforslag 27, 10, 22 og 23)

- at "planer og programmer finansieret af EU" tilføjes i definitionen af planer og programmer og
- at fremtidige planer og programmer vedr. strukturfondene og støtte til udvikling af landdistrikterne fra den Europæiske Udviklings- og garantifond for landbruget (EUGFL) samt planer og programmer i henhold til nye EF-forordninger omfattes og
- at den rapport om forbindelsen mellem dette direktiv og forordningerne om Strukturfondene og udviklingen i landdistrikterne, som Kommissionen skal udarbejde i god tid før 2006 udvides til også at omfatte forbindelsen mellem direktivet og anden relevant fællesskabslovgivning.

- at udvide direktivets anvendelsesområde til også at omfatte planlægning, som var påbegyndt inden direktivets gennemførelsesdato.

Det foreslås endvidere(ændringsforslag 7, 9, 11, 20, 24 og 19)

- at medlemsstaterne ikke kan afgøre at visse kategorier planer og programmer kan udelukkes fra miljøvurdering, og
- at medlemsstaterne skal begrunde deres afgørelser om at foretage eller ikke foretage miljøvurdering.
- at give medlemsstater mulighed for at fastsætte det niveau, hvor en vurdering skal foretages
- at medlemstaterne træffer foranstaltninger til at sikre at miljørapportene har en mindstekvalitet.
- at præcisere hvilke virkninger i forbindelse med miljørapporterne, der skal undersøges
- at der **skal** være fælles procedurer, når der både efter dette direktiv og efter anden fællesskabslovgivning er krav om miljøkonsekvensvurdering.

Videre foreslås det (ændringsforslag 14, 15 og 16),

- at det er medlemsstaternes opgave at fastlægge fristen for, hvornår en udtalelsen skal foreligge i forbindelse med høringer af myndigheder og offentligheden,
- at udvide begrebet offentlighed.
- at medlemsstaterne skal informere alle andre berørte stater, og ikke kun medlemsstater om planer og programmer eventuelle miljøpåvirkninger.

Endeligt foreslås (ændringsforslag 17, 18 og 25)

- at kontrollen med direktivets miljøbeskyttelsesforanstaltninge overdrages til medlemsstaterne,
- at også foranstaltninger til overvågning meddeles myndigheder, offentlighed og medlemsstater.
- at skærpe kravene i overvågning.

2.6 Kommissionens holdning til EU-Parlamentets udtalelser om den fælles holdning

Kommissionen har accepteret ændringsforslag 1.

Kommissionen har i princippet accepteret ændringsforslag 9 delvist, 15, 17, 18, 20, 23 24 og 25..

Kommissionen ikke har accepteret ændringsforslag 7, 9 delvist, 10, 11, 14, 16, 19, 22 og 27.

3. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Kommissionens hensigt med nærværende forslag er at sørge for et højt miljøbeskyttelsesniveau ved at sikre miljøvurdering ved udarbejdelse af planer og programmer, der kan få væsentlig virkning på miljøet. Endvidere er forslaget et supplement til VVM direktivet, der regulerer et senere stadium i planlægningsprocessen.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet vurderes af Kommissionen overholdt, idet der på Fællesskabsplan er behov for konforme regler med henblik på at vurdere planer og programmer der har en væsentlig miljøpåvirkning, eftersom miljøet i disse tilfælde kan blive påvirket på fællesskabsplan. Forslaget er forslået vedtaget efter Artikel 175 stk. 1 (tidl. 130 S, stk.1), hvilket giver de enkelte medlemsstater mulig hed for at vedtage strengere procedure regler. Endvidere har direktivforslaget karakter af rammebestemmelser, som giver de enkelte medlemsstater vide rammer for valg af implementering tilpasset den nationale administrative struktur. Endelig følger forslaget op på VVM direktivet ved at regulere stadiet forud for VVM processen.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser: Med henblik på at indføre relevante procedurer for miljøkonsekvensvurdering efter direktivets forskrifter, hvorefter miljøhensyn skal integreres i de planer og programmer, som udarbejdes og vedtages i

medlemsstaterne for at fastlægge rammerne eller retningslinjerne for fremtidige anlægstilladelser (navnlig dem, som omfattes af VVM-direktivet) må det forventes at følgende love og bekendtgørelser bliver berørt:

- Planloven for så vidt angår procedurer for region-, kommune- og lokalplaner.
- Miljøbeskyttelseslovens bekendtgørelser om bl.a. spildevand og affald for så vidt angår offentlighedsprocedurer.
- Råstofloven for så vidt angår procedurer for udlægning af områder til råstofindvinding på havet.
- Desuden må præcisering af procedurerne overvejes bl.a. i relation til Statsministeriets cirkulære om bemærkninger til lovforslag og andre regeringsforslag.

Økonomiske og administrative konsekvenser: Det vurderes, at strategisk miljøvurdering vil kunne gennemføres som en ændret praksis i forbindelse med udarbejdelse af de kommunale og amtskommunale planer. Grundlæggende indeholder planloven en række hensyn, herunder de miljømæssige, som allerede indgår i planprocessen. Strategisk miljøvurdering vil med dette udgangspunkt ikke give anledning til væsentligt merarbejde. Tilsvarende vil direktivforslaget i sin nuværende form kun få begrænsede udgiftskrævende konsekvenser for staten.

Beskyttelsesniveau: Det vurderes, at forslaget vil påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark positivt. De procedurer, der foreslås indført, vil indebære, at der foretages en systematisk vurdering af de miljømæssige konsekvenser for planer og programmer. Derved forbedres beslutningsgrundlaget. Det samme vurderes at være gældende for EU i øvrigt.

5. Høring

Det oprindelige forslag har været i høring hos relevante høringsparter i perioden 17. april 1997- 12. maj 1999. Sagen har været forelagt i EF-specialudvalg vedr. miljøspørgsmål den 7. juli 1997, den 15. april, og den 31. maj og 24. november 1999. Det reviderede forslag har været i høring hos relevante høringsparter i perioden 5. marts 1999 - 22. marts 1999.

Dansk Industri finder den foreslåede ordning både bureaukratisk og overflødig set i relation til det danske planlægningssystem og tager derfor afstand fra forslaget.

Det Danske Handelskammer finder, at gennemførelse af en miljøvurdering allerede på et kommunal- eller regionplanniveau vil være en forbedring af det nuværende regelsæt omkring miljøvurderinger, hvorfor direktivforslaget støttes.

Reno-Sam finder, at hovedformålet med at indføre en miljøvurdering allerede i beslutningsprocessen forekommer rigtig. Til gengæld er det Reno-Sams opfattelse, at der samtidigt bør ske en lettelse i procedurerne i forbindelse med det enkelte projekt, hvad direktivforslaget ikke lægger op til.

Danske Elværkers Forening er positiv overfor, at der gennemføres en formel høringsprocedure for udkast til offentlige planer på energiområdet med deraf følgende miljøredegørelser for disse.

Københavns Lufthavne A/S er af den opfattelse, at sideløbende anvendelse af planlovgivningen og miljøbeskyttelseslovgivningen vil kunne føre til dobbelte administrationsomkostninger og offentlighedsprocedurer og dermed øgede omkostninger og forsinkelse af projekternes gennemførelse.

Friluftsrådet finder, at forslaget udgør et yderligere, positivt skridt i retning af miljøvurderinger af relevante samfundsmæssige aktiviteter. Rådet ønsker at påpege, at der forud for at anlægslove vedtages af Folketinget, bør udføres VVM-vurderinger. Direktivet bør føre til, at der i Danmark indføres formelle regler for gennemførelse af VVM forud for forslag til anlægslove. Friluftsrådet støtter, at direktivforslaget bør have et større anvendelsesområde således, at også politkniveauet bliver omfattet af kravet om miljøkonsekvensvurdering. Rådet opfordrer til at direktivet ved sin gennemførelse i Danmark også bør komme til at gælde for alle ministeriers anlægsplaner. Opfordrer til at også landbrugets planer omfattes af direktivet. Friluftsrådet finder der er behov for at indføre bestemmelser om, hvorledes man skal forholde sig i forbindelse med planer og programmer, som ændres undervejs.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) finder at strategisk miljøvurdering er skridt i retning af en sektorintegration af miljøpolitikken. DN lægger i den forbindelse afgørende vægt på at offentligheden inddragelse er en klar målsætning i direktivet. DN finder det beklageligt, at Fællesskabets egne planer og programmer ikke med dette direktiv underlægges kravene om integration af miljøhensyn. Foreningen lægger afgørende vægt på, at landbrug udtrykkeligt nævnes i direktivet. Endelig finder DN, at monitoring af vedtagne planer og programmeres miljøeffekt er nødvendig.

De danske Landboforeninger, Landbrugsrådet og Dansk Familielandbrug Landbrugets organisationer finder, at der bør stilles krav om, at direktivet koordineres med Nitrat-direktivet, VVM-direktivet, IPPC-direktivet og det kommende

Vandramme-direktiv, således at man ikke laver dobbelt administration på området. Desuden bør man lempe på de nuværende krav i VVM-direktivet og IPPC-direktivet for at undgå dobbelt omkostninger og administration på området. Videre forventes det, hvis kravene til især regionplanlægningen opstrammes, at de nugældende krav til VVM-vurdering på projekttrinet kan lempes. Organisationen finder i forbindelse regler for inddragelse af offentligheden at tidsfristerne også tilgodeser ansøger, så tidsrummet for planens eller programmets vedtagelse ikke trækker unødigt ud. De henstiller, at beskrivelse af nulløsningen og rimelige alternativer kun kræves, hvis der er tvivl om, at planens eller programmets indhold er forsvarligt

Landboorganisationerne går ud fra, at eventuelle øgede krav til regionplanlægningens indhold ikke vil få konsekvenser for landbrugets og de enkelte landbrugs fortsatte udvikling.

Landsudvalget for svin finder det vanskeligt at afklare om en overordnet forhåndsvurdering af miljøhensyn, som skitseret i forslaget, har fordele eller ulemper for svineproduktionen. Umiddelbart kan man forestille sig, at der kan udpeges lokaliteter som hhv. velegnet eller ikke-egnet for svineproduktion. Udvalget forestiller sig umiddelbart, at forhåndsvurderingen kan fremme ekspeditionen af VVM-behandlingen.

SID ønsker, at der arbejdes for at landbrugets planer og programmer omfattes.

Kommunernes Landsforening er generelt positiv over for at foretage miljøkonsekvensvurderinger af planer og støtter en tydeliggørelse af, at det er den myndighed/instans, der er ansvarlig for udformningen af en plan eller program, der skal foretage miljøkonsekvensvurderingen.

KL finder det dog vanskeligt at vurdere, hvilken betydning direktivet vil få for kommunerne, i det det ikke synes klart, hvilke krav, der vil blive stillet til en miljøkonsekvensvurdering af en kommuneplan og hvilke eventuelle lettelser, det vil medføre i den eksisterende VVM-procedure. Det er KLs opfattelse, at der bør arbejdes for, at direktivet koordineres med VVM-direktivet, således at det sikres ved gennemførelsen af direktivet, at VVM-proceduren bliver lettet og i nogle tilfælde overflødiggjort. Det rigtige niveau inden for det kommunale område for miljøkonsekvensvurderinger er regionplaner og kommuneplaner, idet miljøkonsekvensvurderinger af lokalplaner og sektorplaner alene vil være en ekstra administrativ byrde for kommunerne. KL forudser dog under alle omstændigheder, at miljøkonsekvensvurderingerne vil betyde et væsentlig administrativt merarbejde i forbindelse med udarbejdelse af en kommuneplan.

KL støtter, at der stilles krav til Kommissionen om, at der gennemføres miljøkonsekvenser på fællesskabsretsakter, men der bør også stilles krav om, at EU-programmer miljøkonsekvensvurderes. Landsforeningen finder ikke, at Danmark bør arbejde for, at direktivforslaget kommer til at omfatte alle planer og programmer. Dette bør overlades til det enkelte land at vurdere, om der kan opnås en miljøforbedring, der står mål med indsatsen ved at udvide kravet om en miljøkonsekvensvurdering. I stedet bør indsatsen koncentreres om, at alle overordnede planer og programmer miljøkonsekvensvurderes uanset, om de er omfattet af formelle procedurer eller ej.

Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune bemærker, at forslaget kan medføre øgede udgifter for kommunen, og finder at kommunerne bør kompenseres for udgifterne.

Amtsrådsforeningen har tilkendegivet, at en gennemførelse af direktivet vil kræve mange ressourcer i amter og kommuner, og at disse ressourcemæssige problemer bør indgå i den danske holdning til direktivets implementering.